BILAG 1: Præsentation af fem modeller for Demokratidagen for børn og unge

Herunder beskrives forskellige muligheder for afvikling af Demokratidagen for Glostrups skolers 8. klasser. Afviklingsdag er for alle modeller tirsdag i uge 7. Model 1 er den nuværende model, og de resterende fire er nye modeller. Ved hver model beskrives forløb, forskellen fra model 1, kommunalbestyrelsens rolle i forløbet samt elevernes udbytte og administrationens overvejelser.

Model 1 NUVÆRENDE MODEL

Et undervisningsforløb, der inkluderer workshop, ansøgningsarbejde, klassebesøg og udarbejdelse af præsentationer. På afviklingsdagen – tirsdag i uge 7 – deltager alle ni klasser på 8. årgang, ca. 160 elever i alt, hvoraf 18 elevrepræsentanter og kommunalbestyrelsen forhandler om at fordele 80.000 kr.

Demokratidagen afvikles som nuværende koncept:

- Workshops i november med udarbejdelse af 2 ansøgninger, der tager udgangspunkt i demokratisk deltagelse og allerede planlagt undervisning.
- Klasse besøg i januar, hvor klasserne udarbejder præsentation af ansøgninger til afholdelse på afviklingsdag
- Afviklingsdag med præsentationer, forhandling mellem KB medlemmer og elevrepræsentanter.
- Lærerne får ansvaret for at guide deres klasse igennem en demokratisk øvelse, mens forhandlingerne afsluttes.
- Herefter stemmeafgivelse af alle deltagende elever og KB medlemmer. Derefter offentliggørelse af ansøgninger med flest stemmer indtil budget er brugt.

Der er følgende kriterier for ansøgningerne:

- Ansøgninger skal tage udgangspunkt i FNs Verdensmål.
- Midlerne skal komme klassen/udskolingen til gavn.
- Ansøgningerne skal indeholde aktiviteter, tiltag eller redskaber, der understøtter og udvikler undervisningen.
- Der kan ikke søges midler til forplejning.
- Der må ikke søges midler til transport.
- Der kan højst søges kr. 20.000 pr. klasse. Klassen vælger selv om beløbet skal fordeles på en eller to ansøgninger.

Jf. indstilling bortfalder kriteriet om FNs Verdensmål, hvis denne model vedtages.

Der afsættes midler, kr. 80.000, - til fordeling på ansøgninger med flest stemmer, indtil budget er brugt. Det resterende budget, kr. 10.000, - bruges til forplejning og opsætning af sal.

Kommunalbestyrelsens rolle

- Deltager i panel
- Forhandlingspartner
- Stemmeberettigede

Elevernes udbytte

- Fokus på det danske demokratigrundlag, research, budgetlægning og argumentation.
- Fokus på repræsentativt demokrati og den demokratiske samtale via forhandling.
- Fokus på oplæg og præsentation.

Administrationens overvejelser om modellen

Der henvises til evaluering til Kultur- og Fritidsudvalget den 6. maj 2025.

- Få elever deltager i præsentation og forhandlinger.
- Velkendt format for lærerne.
- Ansøgningsarbejdet kan opleves som et svært ansvar for lærerne.
- Klasserne har udfordringer med at finde større projekter samt anvende projektmidlerne.
- Ansøgninger kan ende med at blive ret ens.

Model 2 DIALOG-DAG

Et forløb, der træner forståelsen af demokratiske processer gennem dialog mellem skoleklasserne og kommunalbestyrelsen. Fokus er på dialog i mindre fora og gentages flere gange, så flere elever kommer i spil. Hver klasse udarbejder 1-2 ansøgninger med udgangspunkt i klassens linjefag. Kriterier for ansøgninger – se model 1. Vedtages denne model, bortfalder kriteriet om FNs Verdensmål.

Forløb:

- Workshops i november med udarbejdelse af ansøgninger, der tager udgangspunkt i demokratisk deltagelse og allerede planlagt undervisning.
- Klasse besøg i januar, hvor klasserne udarbejder præsentationsmaterialer af ansøgningens indhold til deres stand på afviklingsdagen.
- Der opsættes stande i bibliotekssalen/idrætsanlægget, som hver klasse har ansvar for
- Kommunalbestyrelsen deltager og indgår i dialog om standens indhold med eleverne.
- Hver elev og hvert medlem af kommunalbestyrelsen har to stemmer, der skal fordeles på forslagene.
- De afsatte midler, kr. 80.000, - fordeles efter stemmefordeling, indtil budget er opbrugt.

Forskelle fra model 1

- Afviklingsdagen fokuserer på stande med dialogbaseret præsentationer og kreative præsentationsmuligheder.
- Ingen præsentationer foran hele årgangen.
- Forhandlingen foregår via uformel dialog ved de opsatte stande.

Kommunalbestyrelsens rolle

- Indgår i dialog med eleverne i deres stande.

- Stemmeberettiget.

Elevernes udbytte

- Fokus på det danske demokratigrundlag, research, budgetlægning og argumentation.
- Fokus på den demokratiske samtale via dialog.
- Fokus på præsentation og kreative udfoldelse.

Administrationens overvejelser om modellen

- Afviklingsdagen indbyder til en mere uformel dialog mellem elever og kommunalbestyrelsen.
- Ingen direkte forhandling i et forhandlingslokale, men snarere en forhandling baseret på en-til-en mødet mellem elev og kommunalbestyrelsen.
- Fokus på læring om demokratiet gennem workshops, der aktiverer og engagerer klasserne.

Model 3 DEMOKRATISKE STEMMER

Afviklingsdagen er en debat-dag, hvor eksterne facilitatorer, der har erfaring med at involvere og engagere unge, præsenterer forskellige workshops i forskellige demokratiske emner. Fokus er at træne demokratiske færdigheder gennem valg af relevante temaer.

Forløb:

- Projektgruppe bestemmer, hvilke eksterne facilitatorer, der indgås samarbejde med.
- Klassebesøg i januar, hvor hver klasse præsenteres for de forskellige workshops. Herefter laver hver elev en prioriteringsliste over tre workshops, de gerne vil på.
- Projektgruppe fordeler eleverne på workshops og læreren informeres herom.
- Afviklingsdagen består af én workshop om formiddagen, frokost, samt én workshop om eftermiddagen. Herefter en fælles afslutning, evt. med oplæg, hvis budgettet tillader det.
- Kommunalbestyrelsen deltager i workshops på lige fod med elever.

De afsatte midler, kr. 90.000, - bruges til betaling af eksterne samarbejder samt forplejning.

Forskelle fra model 1

- Forløb strækker sig for klasserne ikke fra november til februar, men over en enkelt dag, dvs. der er ikke ansøgningsarbejde og workshop i efteråret for klasserne.
- På afviklingsdagen er der ingen præsentationer foran hele årgangen og ingen forhandlingsproces.
- Ingen fordeling af midler til klasserne.

Kommunalbestyrelsens rolle

- Kommunalbestyrelsen modtager en oversigt over workshops og sender en prioriteringsliste retur til projektleder.
- Kommunalbestyrelsen fordeles på workshops og deltager på lige fod med eleverne på afviklingsdagen.

Elevernes udbytte

- Læring om demokrati gennem aktiv deltagelse i forskellige workshops, der træner de demokratiske muskler (fx aktiv lytning, empati og holdninger).
- Fokus på udtryksformer og hvordan unge kan bruge deres demokratiske stemme.

Administrationens overvejelser om modellen

- Eleverne kan vælge det emne, der interesser dem mest.
- Mindre ressourcekrævende for skolerne at deltage i.
- Puljen anvendes til læring via eksterne samarbejder.

Model 4 ORIENTERINGSLØB

Afviklingsdagen afholdes som en fælles 8. årgangsdag, hvor alle klasser deltager i et orienteringsløb om demokrati. Klasserne skal rundt hos Byhistorisk Hus, Musikskolen, Fritidscenteret, Biblioteket, Aktivitetscenteret og Rådhuset.

Forløb:

- Projektgruppen indgår aftaler med eksterne facilitatorer på afviklingsdagen (fx Rapolitics på Musikskolen og Grænseforeningen på Byhistorisk Hus).
- Projektleder besøger hver klasse og præsenterer orienteringsløbet.
- Klasserne udarbejder en prioriteringsliste.
- Projektgruppen fordeler de 9 klasser på de forskellige kulturinstitutioner.
- Afviklingsdag: Hver klasse skal besøge 3 kulturinstitutioner. Der serveres frokost på biblioteket, og der afholdes en fælles afslutning i biblioteksalen om eftermiddagen.

Budgettet anvendes til forplejning 10.000 kr. og til eksterne facilitatorer, 80.000 kr., der udarbejder orienteringsløbet i samarbejde med kulturinstitutionerne.

Forskelle fra model 1

- Orienteringsløbet foregår på flere lokale kulturinstitutioner.
- Fokus på opgaveløsning fremfor ansøgningsarbejde.
- Forløb strækker sig for klasserne ikke fra november til februar, men over en enkelt dag, dvs. der er ikke ansøgningsarbejde og workshop i efteråret for klasserne.
- På afviklingsdagen er der ingen præsentationer foran hele årgangen og ingen forhandlingsproces.

Kommunalbestyrelsens rolle

- Kommunalbestyrelsen modtager en oversigt over orienteringsløbets forskellige besøg og sender en prioriteringsliste retur til projektleder.
- Kommunalbestyrelsen fordeles og deltager på lige fod med eleverne på afviklingsdagen.

Elevernes udbytte

- Læring om demokrati gennem aktiv deltagelse i forskellige opgaver, der træner de demokratiske muskler (fx aktiv lytning, empati og holdninger).
- Fokus på demokratiske udtryksformer.

Administrationens overvejelser om modellen

- Opgaveløsning er en engagerende form, der skaber en skoledag i bevægelse.
- Øger kendskab til de lokale kulturinstitutioner.
- Mindre ressourcekrævende for skolerne at deltage i.
- Puljen anvendes til eksterne facilitatorer.

Model 5 UNDERVISNINGSFORLØB PÅ CHRISTIANSBORG

Afviklingsdagen afholdes på Christiansborg, hvor eleverne deltager i de interaktive læringsspil "Politiker for en dag", hvor de stifter bekendtskab med lovgivningsprocessen eller deltager i undervisningsforløbet "Dig og demokratiet", hvor eleverne undersøger det danske folkestyre, grundloven og demokratisk deltagelse.

Se uddybende beskrivelse her 8.-9. klasser / Folketinget.

Forløb for "Politiker for en dag" – et interaktivt læringsspil, varighed 225 minutter

- Inden besøget skal eleverne lære om lovgivningsprocessen, og de inddeles i fiktive partigrupper. Materialet tilsendes på mail 30 dage før klassens besøg på Christiansborg.
- På dagen er der omvisning i Folketinget, herunder Folketingssalen.
- Spillet virtuelle univers er bygget op om folketingspolitikernes hverdag og de processer, et lovforslag skal igennem, for at en ny lov kan blive vedtaget. Spillet præsenterer eleverne for to lovforslag – et om klima og et om genterapi. Undervejs møder eleverne problemstillinger, der skal løses gennem dialog, argumentation, samarbejde og kompromissøgning. De oplever intense politiske beslutningsprocesser, som giver dem indsigt i, hvordan en lov bliver til, og de udfordres på deres egne holdninger til de politiske emner, inden spillet afsluttes med den afgørende afstemning ved 3. behandling i Folketingssalen.
- Forløbet afvikles af en af Folketingets formidlere, mens klassens lærer bidrager til at skabe en spændende og lærerig dag for eleverne.
- Efter besøget skal elevernes oplevelser med spillet evalueres i klassen.

- Gratis, men kræver tilmelding hos Christiansborgs skoletjeneste.

Forløb for dialogbaseret undervisningsforløb "Dig og demokratiet", varighed 90 minutter

- Fokus er på at undersøge det danske folkestyre, grundloven og demokratisk deltagelse.
- Klasserne modtager et undervisningsmateriale, der forbereder eleverne på besøget og giver dem baggrundsviden om emnet.
- En underviser fra Folketingets Administration står for undervisningen og sørger sammen med læreren for, at eleverne får en god oplevelse.
- Elevernes forforståelse inddrages i en fælles undersøgelse af, hvad Folketinget er for et sted, og hvad det vil sige at have et repræsentativt demokrati. Eleverne prøver at prioritere mellem emner og øve sig i at argumentere for et valg og et fravalg. Eleverne quizzer i Grundloven, dens aktualitet og betydning, bliver klogere på Folketingets sammensætning og rolle. Til slut præsenteres eleverne for et aktuelt dilemma, hvor de skal perspektivere, lytte til hinanden og argumentere for egne holdninger.
- Der er mulighed for at supplere med et besøg på tilhørerpladserne i Folketingssalen (30 minutter).
- Gratis, men kræver tilmelding hos Christiansborgs skoletjeneste.

Budgettet kan anvendes forplejning 10.000 kr. Herudover kan øvrige midler anvendes af skolerne til lokale forberedelsesaktiviteter før demokratidagen.

Forskelle fra model 1

- Demokratidagen foregår på Christiansborg med individuel afviklingsdag.
- Det er umiddelbart ikke muligt at afholde det som en fælles dag for alle Glostrups 8. klasser.
- Fokus på demokratisk dannelse i autentiske rammer med velafprøvede forløb.
- Klasserne skal ikke fremlægge præsentationer.
- Intet ansøgningsarbejde og ingen præsentationer og forhandlingsproces på afviklingsdag.

Kommunalbestyrelsens rolle

- Kommunalbestyrelsen har mulighed for at deltage på Christiansborg.

Elevernes udbytte

- Læring om repræsentativt demokrati og øvelse af demokratiske færdigheder sker gennem aktiv deltagelse i autentiske rammer.
- Eleverne får set og oplevet folkestyret.

Administrationens overvejelser om modellen

- Unik mulighed for eleverne at øve sig på demokratiske færdigheder og lære om demokrati i autentiske rammer. Velafprøvet forløb.
- Det bliver ikke en fælles oplevelse for klasserne, men en individuelt tilrettelagt dag.
- ”Politiker for en dag” er meget populært og kan være svært at booke.
- Administrationens rolle er begrænset til at koordinere et besøg på Christiansborg med klassen. Underviseren har ansvar for at forberede klassen til besøget.
- Puljen kan anvendes til forplejning og evt. lokale forberedelsesaktiviteter inden demokratidagen.